

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН САЛБАРЫН СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЭЛ

2020 I-III
(1 УЛИРАЛ)

ГАРЧИГ

1. УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГТ.....	1
1.1. Эрдэс бүтээгдэхүүний экспортын төсөөлөл, гүйцэтгэл.....	1
1.2. Төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл	1
1.3. Уул уурхай, олборлох салбарын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого	2
2. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР	4
2.1. Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл.....	4
2.1.1. Уул уурхай, олборлох салбар	4
2.1.2. Хүнд үйлдвэрийн салбар	4
2.1.3. Газрын тосны салбар	4
2.2. Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	6
2.3. Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн	6
2.4. Аж үйлдвэрийн салбарт ажиллагсад	7
3. ГАДААД ХУДАЛДАА	8
3.1. Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт	8
3.1.1. Уул уурхай, олборлох салбар	13
3.1.2. Хүнд үйлдвэрийн салбар	14
3.1.3. Газрын тосны салбар	14
3.2. Эрдэс бүтээгдэхүүний импорт.....	14
3.2.1. Хүнд үйлдвэрийн салбар	14
3.2.2. Газрын тосны салбар	14

1. УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГТ

1.1. ЭРДЭС БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТЫН ТӨСӨӨЛӨЛ, ГҮЙЦЭТГЭЛ

Монгол Улсын 2020 оны төсвийн тухай хуулийн 1 дүгээр хавсралтаар Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2020 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлтүүдийг хүснэгтээр харуулав.

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспортын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл (биет хэмжээгээр)

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2020		Зөрүү	Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд эзлэх хувь
			Төлөвлөгөө	I-III сар		
1	Нүүрсний экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.тн	42,000.0	3,138.3	38,861.7	7.5%
2	Зэсийн баяжмалын экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.тн	1,225.0	306.6	918.4	25.0%
3	Төмрийн хүдэр, баяжмалын экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.тн	8,279.0	2,061.8	6,217.2	24.9%
4	Алтын олборлолтын хэмжээг нэмэгдүүлэх (МБ-нд тушаасан) ¹	тн	19.0	3.6	15.4	18.9%
5	Газрын тосны экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх	мян.бар	6,649.0	322.3	6,326.7	4.8%
6	Цайрын хүдэр, баяжмалын экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх ²	мян.тн	111.0	36.9	74.1	33.2%
7	Хайлуур жоншны хүдэр, баяжмалын экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх ³	мян.тн	557.0	137.1	419.9	24.6%

Эх сурвалж: Сангийн яам, Гаалийн ерөнхий газар, Монголбанк

1.2. ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ГҮЙЦЭТГЭЛ

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 2,224.6 тэрбум төгрөг болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 208.5 тэрбум төгрөг буюу 8.6 хувиар буурсан байна.

Үүнээс, эрдэс баялгийн салбараас төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 483.0 тэрбум төгрөг болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 246.6 тэрбум төгрөг буюу 33.8 хувиар буурсан байна. Төсөвт төвлөрүүлсэн орлогын мэдээг салбараар харуулав.

- Уул уурхайн салбараас 454.3 тэрбум төгрөг,
- Газрын тосны салбараас 21.3 тэрбум төгрөг,
- Тусгай зөвшөөрлийн төлбөр 6.0 тэрбум төгрөг,
- Бусад орлого 1.4 тэрбум төгрөг.

Эрдэс баялгийн салбар⁴ нь Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын 21.7 хувийг бүрдүүлж байна.

¹ Монголбанканд тушаасан алт мэдээлэл болно. Тус дүнд мөнгөний мэдээлэл ороогүй болно.

² Цайр нь МУ-ын 2020 оны төсвийн тухай хуулийн 1 дүгээр хавсралтад тусгагдаагүй заалт болно.

³ Хайлуур жонш нь МУ-ын 2020 оны төсвийн тухай хуулийн 1 дүгээр хавсралтад тусгагдаагүй заалт болно.

⁴ Эрдэс баялгийн салбар гэдгийг Уул уурхай, газрын тосны салбараар энэхүү статистик мэдээлэлд оруулсан болно.

Улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого, тэрбум төгрөгөөр

№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө		Гүйцэтгэл		Гүйцэтгэлийн өөрчлөлт	
		2019	2020	2019 I-III	2020 I-III	Зөрүү	Хувь
Нийт дүн		3,404.1	3,529.6	729.6	483.0	-246.6	-33.8%
УУЛ УУРХАЙН САЛБАР							
Нийт дүн		3,000.0	3,194.5	666.9	454.3	-212.6	-31.9%
1	Алт	83.0	166.0	8.9	20.7	11.8	131.9%
2	Зэс	1,304.0	1,160.0	299.8	217.0	-82.8	-27.6%
3	Нүүрс	1,311.0	1,493.5	317.5	171.1	-146.4	-46.1%
4	Бусад	302.0	375.0	40.7	45.5	4.8	11.9%
ГАЗРЫН ТОСНЫ САЛБАР							
5	Газрын тос	335.6	266.0	47.5	21.3	-26.2	-55.2%
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ БОЛОН БУСАД ОРЛОГО							
Нийт дүн		68.5	69.1	15.2	7.4	-7.8	-51.1%
6	Тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	42.9	36.0	5.8	6.0	0.3	4.4%
7	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр	2.3	5.0	2.3	0.4	-1.9	-83.3%
8	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого /СШ-ын орлого/	11.3	14.0	5.2		-5.2	-100.0%
7	Бусад орлого	12.0	14.1	1.9	1.0	-0.9	-46.7%

Эх сурвалж: Сангийн яам, Ашигт малтмал, газрын тосны газар, Татварын ерөнхий газар

Тайлбар: ¹ - дахин их

1.3. УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОХ САЛБАРЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО

2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр улсын төсөвт 454.3 тэрбум төгрөг татвар, хураамж хэлбэрээр төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс:

- Алт 20.7 тэрбум төгрөг,
- Нүүрс 171.1 тэрбум төгрөг,
- Цайр 6.8 тэрбум төгрөг,
- Зэс 217.0 тэрбум төгрөг,
- Төмөр 17.4 тэрбум төгрөг,
- Хайлуур жонш 4.6 тэрбум төгрөг,
- Бусад 16.7 тэрбум төгрөг.

Улсын төсөвт оруулсан орлого өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 212.6 тэрбум төгрөг буюу 31.9 хувиар буурсан байна.

Дараах ашигт малтмалын татвар, хураамж өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад өссөн үзүүлэлттэй байна. Үүнд:

- Алт 11.8 (2.3 дахин их) тэрбум төгрөг,
- Төмөр 12.5 (3.6 дахин их) тэрбум төгрөг,
- Хайлуур жонш 0.5 (11.4%) тэрбум төгрөг,
- Бусад 3.1 (22.5%) тэрбум төгрөг.

Харин дараах ашигт малтмалын татвар, хураамж буурсан үзүүлэлттэй байна. Үүнд:

- Нүүрс 146.4 (46.1%) тэрбум төгрөг,
- Зэс 82.8 (27.6%) тэрбум төгрөг,
- Цайр 11.2 (62.2%) тэрбум төгрөг.

Улсын төсөвт төвлөрүүлсэн татвар, хураамж, ашигт малтмалаар

тэрбум төгрөг

Үзүүлэлт	2019		2020		Өөрчлөлт			
	III	I-III	III	I-III	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	188.9	666.9	133.7	454.3	-55.2	-29.2%	-212.6	-31.9%
Алт	3.8	8.9	5.9	20.7	2.1	56.4%	11.8	2.3 ¹
Нүүрс	133.2	317.5	26.2	171.1	-107.0	-80.3%	-146.4	-46.1%
Цайр	6.5	18.1	1.7	6.8	-4.8	-73.2%	-11.2	-62.2%
Зэс	40.1	299.8	84.9	217.0	44.8	2.1 ¹	-82.8	-27.6%
Төмөр	0.5	4.9	7.8	17.4	7.3	14.5 ¹	12.5	3.6 ¹
Хайлуур жонш	0.8	4.1	2.8	4.6	1.9	3.4 ¹	0.5	11.4%
Бусад	3.9	13.6	4.4	16.7	0.4	11.4%	3.1	22.5%

Эх сурвалж: Сангийн яам, Татварын ерөнхий газар

Тайлбар: ¹ - дахин их

2. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР

2.1. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

2.1.1. Уул уурхай, олборлох салбар

2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 8.0 сая тн нүүрс, 307.8 мян.тн зэсийн баяжмал, 2,411.6 кг алт, 1,450.9 тн молибдений баяжмал, 26.7 мян.тн хайлуур жоншны хүдэр, 4.3 мян.тн хайлуур жоншны баяжмал, 895.7 мян.тн төмрийн хүдэр, 668.4 мян.тн төмрийн хүдрийн баяжмал, 19.9 мян.тн цайрын баяжмал тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад алт 1,104.0 кг буюу 84.4 хувь, молибдений баяжмал 128.9 тн буюу 9.8 хувь, хайлуур жоншны баяжмал 3.0 мян.тн буюу 3.3 дахин их тус тус өссөн байна.

Харин нүүрс 4.9 сая тн буюу 38.0 хувь, зэсийн баяжмал 47.4 мян.тн буюу 13.3 хувь, төмрийн хүдэр 348.3 мян.тн буюу 28.0 хувь, төмрийн хүдрийн баяжмал 86.3 мян.тн буюу 11.4 хувь, хайлуур жоншны хүдэр 0.5 мян.тн буюу 2.0 хувь, цайрын баяжмал 4.0 мян.тн буюу 16.8 хувиар тус тус буурсан байна.

2.1.2. Хүнд үйлдвэрийн салбар

2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 172.9 мян.тн нүүрсэн шахмал түлш, 2.4 мян.тн катодын зэс, 4.7 мян.тн металл бэлдэц, 7.1 мян.тн металл цувимал, 1.2 мян.тн ган төмөр хийц, 17.4 тн цахилгааны утас тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад нүүрсэн шахмал түлш 141.9 мян.тн буюу 5.6 дахин их өссөн байна.

Харин катодын зэс 848.0 тн буюу 25.7 хувь, металл бэлдэц 3.2 мян.тн буюу 40.4 хувь, металл цувимал 487.1 тн буюу 6.4 хувь, ган төмөр хийц 9.4 тн буюу 0.8 хувь, цахилгааны утас 8.7 тн буюу 33.3 хувиар тус тус буурсан байна.

2.1.3. Газрын тосны салбар

2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 461.5 мян.бар газрын тос үйлдвэрлэсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад газрын тос 1.2 сая бар буюу 72.4 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

№	Бүтээгдэхүүний төрөл	Хэмжих нэгж	2019		2020		Өөрчлөлт			
			III	I-III	III	I-III	(5-3)=?, (5/3)=%	(6-4)=?, (6/4)=%		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр										
1.1	Нүүрс:	мян.тн	4,887.3	12,887.6	2,371.7	7,987.1	-2,515.5	-51.5%	-4,900.5	-38.0%
	- Чулуун нүүрс	мян.тн	4,304.1	10,876.9	1,849.6	6,108.2	-2,454.4	-57.0%	-4,768.7	-43.8%
	- Хүрэн нүүрс	мян.тн	583.2	2,010.7	522.1	1,878.9	-61.1	-10.5%	-131.7	-6.6%
1.2	Газрын тос	мян.бар	569.6	1,671.7	40.3	461.5	-529.3	-92.9%	-1,210.1	-72.4%
1.3	Зэсийн баяжмал, м/агуулгаараа	мян.тн	114.4	355.2	105.0	307.8	-9.4	-8.2%	-47.4	-13.3%
1.4	Молибдений баяжмал, м/ агуулгаараа	тн	514.3	1,322.0	496.3	1,450.9	-18.0	-3.5%	128.9	9.8%
1.5	Алт	кг	451.4	1,307.6	941.7	2,411.6	490.3	2.1 ¹	1,104.0	84.4%
1.6	Төмрийн хүдэр, баяжмал:	мян.тн	1,000.2	1,998.7	672.2	1,564.1	-328.0	-32.8%	-434.6	-21.7%
	- Төмрийн хүдэр	мян.тн	722.2	1,244.0	383.2	895.7	-339.0	-46.9%	-348.3	-28.0%
	- Төмрийн хүдрийн баяжмал	мян.тн	278.0	754.7	289.0	668.4	11.0	4.0%	-86.3	-11.4%
1.7	Хайлуур жоншны хүдэр, баяжмал:	мян.тн	10.7	28.5	11.0	31.0	0.3	3.1%	2.5	8.7%
	- Хайлуур жоншны хүдэр	мян.тн	10.7	27.2	9.1	26.7	-1.6	-15.1%	-0.5	-2.0%
	- Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн	0.0	1.3	1.9	4.3	1.9	278.0 ¹	3.0	3.3 ¹
1.8	Цайрын баяжмал	мян.тн	8.0	24.0	6.2	19.9	-1.8	-22.7%	-4.0	-16.8%
2. Боловсруулах аж үйлдвэр										
2.1. Хүнд аж үйлдвэр										
2.1.1	Нүүрсэн шахмал түлш	тн	10,706.0	30,972.9	32,000.0	172,886.0	21,294.0	3.0 ¹	141,913.2	5.6 ¹
2.1.2	Катодын зэс, 99%	тн	1,038.7	3,296.1	727.0	2,448.1	-311.8	-30.0%	-848.0	-25.7%
2.1.3	Металл бэлдэц	тн	624.2	7,820.7	42.6	4,659.4	-581.6	-93.2%	-3,161.3	-40.4%
2.1.4	Металл цувимал	тн		7,556.9		7,069.8			-487.1	-6.4%
2.1.5	Ган төмөр хийц	мян.тн	0.5	1.2	0.5	1.2	-0.0	-6.7%	-0.0	-0.8%
2.1.6	Цахилгааны утас	тн	9.1	26.1	8.7	17.4	-0.4	-4.4%	-8.7	-33.3%

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Тайлбар: ¹ - дахин их

2.2. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

тэрбум төгрөг

Салбар	2019		2020		Өөрчлөлт			
	III	I-III	III	I-III	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	1,385.1	3,917.5	979.0	3,139.2	-406.1	-29.3%	-778.3	-19.9%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	1,038.5	2,880.8	632.0	2,021.7	-406.5	-39.1%	-859.1	-29.8%
Нүүрс олборлолт	483.9	1,305.6	205.7	704.9	-278.2	-57.5%	-600.7	-46.0%
Газрын тос олборлолт	85.6	238.1	2.5	70.5	-83.1	-97.0%	-167.6	-70.4%
Металлын хүдэр олборлолт	461.1	1,312.8	414.7	1,221.0	-46.4	-10.1%	-91.8	-7.0%
Бусад ашигт малтмал олборлолт	7.9	24.2	9.0	25.2	1.2	14.8%	1.0	4.0%
Боловсруулах аж үйлдвэр	241.0	702.5	225.6	725.7	-15.4	-6.4%	23.2	3.3%
Хүнд аж үйлдвэр	66.9	196.1	69.7	209.2	2.8	4.2%	13.15	6.7%
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	21.1	83.4	35.8	115.4	14.7	69.6%	31.9	38.3%
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	14.6	37.8	13.8	31.9	-0.9	-5.9%	-5.9	-15.7%
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	17.5	25.7	8.0	12.6	-9.4	-54.1%	-13.1	-51.0%
Төмрийн үйлдвэрлэл	13.1	47.9	11.9	48.7	-1.2	-9.4%	0.8	1.6%
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	0.6	1.3	0.2	0.8	-0.4	-59.0%	-0.5	-40.3%

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 3.1 их наяд төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 778.3 (19.9%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Үүнд, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэл 2.0 их наяд төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 859.1 (29.8%) тэрбум төгрөгөөр, үүнээс нүүрс олборлолт 600.7 (46.0%) тэрбум төгрөг, газрын тос олборлолт 167.6 (70.4%) тэрбум төгрөг, металлын хүдэр олборлолт 91.8 (7.0%) тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан нь нөлөөлсөн байна. Харин бусад ашигт малтмал олборлолт 1.0 (4.0%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд Уул уурхай, олборлох салбар 64.4 хувийг эзэлж байна.

2.3. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН

тэрбум төгрөг

Салбар	2019		2020			Өөрчлөлт			
	III	I-III	III	I-III	Гад-дад	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Нийт дүн	1,806.6	4,642.6	927.9	3,017.8	1,636.1	-878.7	-48.6%	-1,624.7	-35.0%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	1,323.7	3,299.1	575.2	1,712.0	1,369.0	-748.6	-56.6%	-1,587.1	-48.1%
Нүүрс олборлолт	563.2	1,321.2	124.1	437.3	354.7	-439.1	-78.0%	-883.9	-66.9%
Газрын тос олборлолт	91.6	231.6	2.1	48.6	48.6	-89.4	-97.7%	-183.0	-79.0%
Металлын хүдэр олборлолт	652.7	1,705.3	436.5	1,186.4	929.9	-216.2	-33.1%	-518.9	-30.4%

Бусад ашигт малтмалын олборлолт	16.2	41.0	12.4	39.7	35.8	-3.9	-23.8%	-1.2	-3.0%
Боловсруулах аж үйлдвэр	376.4	1,007.9	230.5	911.8	267.2	-145.9	-38.8%	-96.0	-9.5%
Хүнд аж үйлдвэр	194.4	473.4	62.5	318.9	243.2	-131.9	-67.8%	-154.6	-32.6%
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	125.9	302.3	8.7	153.5	134.9	-117.2	-93.1%	-148.9	-49.2%
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	14.7	39.9	12.0	30.0		-2.8	-18.7%	-9.9	-24.8%
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	14.1	22.0	10.2	19.6		-3.9	-27.7%	-2.4	-10.9%
Төмрийн үйлдвэрлэл	39.0	107.8	31.6	115.1	107.9	-7.4	-19.0%	7.3	6.8%
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	0.7	1.4	0.1	0.7	0.4	-0.6	-86.9%	-0.7	-52.5%

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Тайлбар: 1 - дахин их

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 3.0 их наяд төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 1.6 (35.0%) их наяд төгрөгөөр буурсан байна. Үүнд, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 1.7 их наяд төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 1.6 (48.1%) их наяд төгрөгөөр, үүнээс нүүрс олборлолт 883.9 (66.9%) тэрбум төгрөг, металлын хүдэр олборлолт 518.9 (30.4%) тэрбум төгрөг, газрын тос олборлолт 183.0 (79.0%) тэрбум төгрөг, бусад ашигт малтмалын олборлолт 1.2 (3.0%) тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан нь нөлөөлсөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан нийт бүтээгдэхүүнээс 1.6 (54.2%) их наяд төгрөг, үүнээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүнээс 1.4 (45.4%) их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг гадаад зах зээлд тус тус борлуулсан байна.

2.4. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРТ АЖИЛЛАГСАД

хүнээр

Салбар	2017	2018	2019	2020	Өөрчлөлт			
	I-III сар				(5-3)=?, (5/3)=%		(5-4)=?, (5/4)=%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	63,715	69,923	74,799	73,617	3,694	5.3%	-1,182	-1.6%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	20,740	21,847	22,763	23,268	1,421	6.5%	505	2.2%
Нүүрс олборлолт	7,817	7,938	7,888	7,297	-641	-8.1%	-591	-7.5%
Газрын тос олборлолт	1,722	1,501	1,569	1,398	-103	-6.9%	-171	-10.9%
Металлын хүдэр олборлолт	9,541	10,826	11,633	12,736	1,910	17.6%	1,103	9.5%
Бусад ашигт малтмалын олборлолт	1,660	1,582	1,673	1,837	255	16.1%	164	9.8%
Боловсруулах аж үйлдвэр	26,079	28,799	32,083	30,431	1,632	5.7%	-1,652	-5.1%
Хүнд аж үйлдвэр	4,371	5,462	6,988	7,957	2,495	45.7%	969	13.9%
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	202	206	540	1,782	1,576	765.0%	1,242	230.0%
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1,237	1,303	1,968	2,079	776	59.6%	111	5.6%
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	1,363	2,198	2,582	2,246	48	2.2%	-336	-13.0%
Төмрийн үйлдвэрлэл	1,436	1,639	1,728	1,754	115	7.0%	26	1.5%
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	133	116	170	96	-20	-17.2%	-74	-43.5%

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Тайлбар: 1 - дахин их

3. ГАДААД ХУДАЛДАА

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 2.2 тэрбум ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 28.1 хувиар буюу 860.1 сая ам.доллараар буурсан байна. Импорт экспортоос давамгайлж экспорт, импортын зөрүү 125.8 сая ам.доллараар сөрөг гарсан байна.

сая ам.доллар

Үз-лт	Жилээр			Өөрчлөлт				I-III сар			Өөрчлөлт			
	2017	2018	2019	2018/2017		2019/2018		2018	2019	2020	2019/2018		2020/2019	
				Дүн	%	Дүн	%				Дүн	%	Дүн	%
Эргэлт	10,536	12,887	13,747	2,351	22%	860	7%	2,613	3,057	2,197	445	17%	-860	-28%
Экспорт	6,201	7,012	7,620	811	13%	608	9%	1,482	1,772	1,036	289	20%	-736	-42%
Импорт	4,335	5,875	6,127	1,540	36%	252	4%	1,130	1,286	1,162	155	14%	-124	-10%
Тэнцэл	1,865	1,137	1,493	-728	-39%	356	31%	352	486	-126	134	38%	-612	-126%

3.1. ЭРДЭС БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТ

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 1.0 тэрбум ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 735.9 сая ам.доллараар буюу 41.5 хувиар буурсан байна.

Төмрийн хүдэр, чулуун нүүрс, зэсийн баяжмал, цайрын баяжмал, жонш, молибдений баяжмал, боловсруулаагүй нефть, боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт, тунгаасан зэс ба хайлш зэрэг уул уурхайн бүтээгдэхүүн нь нийт экспортын 95.0 хувийг эзэлж байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспортын дундаж үнэ

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2019	2020	Өөрчлөлт	
		I-III сар		Өсөлт/бууралт	Хувь
Чулуун нүүрс	тн/ам.дол	83.0	80.9	-2.1	-2.5%
Зэсийн баяжмал	тн/ам.дол	1,393.9	1,145.5	-248.4	-17.8%
Боловсруулаагүй нефть	бар/ам.дол	54.2	54.9	0.7	1.3%
Төмрийн хүдэр, баяжмал	тн/ам.дол	51.4	68.4	17.0	33.1%
Цайрын хүдэр, баяжмал	тн/ам.дол	1,424.6	1,309.7	-114.9	-8.1%
Хайлуур жоншны хүдэр, баяжмал	тн/ам.дол	366.6	257.2	-109.4	-29.8%
Молибдений хүдэр, баяжмал	тн/ам.дол	8,532.7	7,212.0	-1,320.7	-15.5%

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт, тоо хэмжээгээр (2019)

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2019				
		1 сар	2 сар		3 сар	
			Тайлант сар	Өссөн дүнгээр	Тайлант сар	Өссөн дүнгээр
Хайлуур жонш	мян.тн	53.6	15.6	69.2	41.4	110.6
Төмрийн хүдэр, баяжмал	мян.тн	608.6	572.8	1,181.4	890.3	2,071.8
Зэсийн хүдэр, баяжмал	мян.тн	117.4	112.0	229.4	132.0	361.4
Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	мян.тн	1.6	1.4	3.0	2.3	5.3
Цайрын хүдэр, баяжмал	мян.тн	12.0	12.6	24.6	19.3	44.0
Гянтболдын хүдэр, баяжмал	тн	20.0	25.0	45.0	5.0	50.0
Молибдений хүдэр, баяжмал	тн	480.0	455.9	935.9	459.9	1,395.8
Нүүрс	мян.тн	2,163.8	1,912.1	4,075.9	3,728.3	7,804.2
- Чулуун нүүрс	мян.тн	2,118.4	1,907.0	4,025.3	3,707.8	7,733.1
- Хүрэн нүүрс	мян.тн	45.4	5.2	50.6	20.4	71.1
Боловсруулаагүй нефть	мян.бар	533.8	477.6	1,011.4	609.2	1,620.6
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	тн	3.1	1.6	4.7	-	4.7
Тунгаасан зэс ба хайлш	тн	760.0	761.0	1,521.0	760.8	2,281.8

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт, тоо хэмжээгээр (2020)

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2020					Өөрчлөлт (2020/2019)					
		1 сар	2 сар		3 сар		2 сар		3 сар		Өссөн дүнгээр	
			Тайлант сар	Өссөн дүнгээр	Тайлант сар	Өссөн дүнгээр	Өсөлт/бууралт	Хувь	Өсөлт/бууралт	Хувь	Өсөлт/бууралт	Хувь
Хайлуур жонш	мян.тн	47.5	34.8	82.2	54.9	137.1	19.2	122.9%	13.4	32.4%	26.5	23.9%
Төмрийн хүдэр, баяжмал	мян.тн	815.5	612.0	1,427.4	634.4	2,061.8	39.2	6.8%	-256.0	-28.7%	-9.9	-0.5%
Зэсийн хүдэр, баяжмал	мян.тн	101.6	90.7	192.3	114.3	306.6	21.3	-19.0%	-17.7	-13.4%	-54.8	-15.2%
Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	мян.тн	2.9	2.3	5.2	2.4	7.6	0.9	61.6%	0.1	3.2%	2.3	42.8%
Цайрын хүдэр, баяжмал	мян.тн	12.8	13.7	26.5	10.4	36.9	1.1	8.7%	-8.9	-45.9%	-7.1	-16.1%
Гянтболдын хүдэр, баяжмал	тн		4.0	4.0		4.0	-21.0	-84.0%	-5.0	-100.0%	-46.0	-92.0%
Молибдений хүдэр, баяжмал	тн	540.7	498.9	1,039.6	508.1	1,547.7	43.0	9.4%	48.2	10.5%	151.9	10.9%
Нүүрс	мян.тн	2,440.2	356.9	2,797.1	341.2	3,138.3	-1,555.2	-81.3%	-3,387.0	-90.8%	-4,665.9	-59.8%
- Чулуун нүүрс	мян.тн	2,425.5	354.9	2,780.4	341.2	3,121.6	-1,552.0	-81.4%	-3,366.6	-90.8%	-4,611.5	-59.6%
- Хүрэн нүүрс	мян.тн	14.7	1.9	16.7		16.7	-3.2	-62.4%	-20.4	-100.0%	-54.4	-76.6%
Боловсруулаагүй нефть	мян.бар	287.7	0.0	287.7	34.6	322.3	-477.6	-100.0%	-574.6	-94.3%	-1,298.3	-80.1%
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	тн		1.6	1.6		1.6	0.0	0.1%			-3.1	-66.6%
Тунгаасан зэс ба хайлш	тн	960.7	1,161.0	2,121.6	960.9	3,082.6	400.0	52.6%	200.1	26.3%	800.8	35.1%

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

Тайлбар: 1 - дахин их

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт, үнийн дүнгээр (2019)

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2019				
		1 сар	2 сар		3 сар	
			Тайлант сар	Өссөн дүнгээр	Тайлант сар	Өссөн дүнгээр
Хайлуур жонш	сая ам.дол	17.7	5.6	23.4	17.2	40.6
Төмрийн хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	26.0	26.1	52.2	54.3	106.5
Зэсийн хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	157.3	151.8	309.1	194.7	503.7
Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	3.7	3.3	7.0	5.3	12.3
Цайрын хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	17.1	17.3	34.4	28.2	62.6
Гянтболдын хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	0.2	0.3	0.5	0.1	0.6
Молибдений хүдэр, баяжмал	сая ам.дол	4.2	4.0	8.2	3.7	11.9
Нүүрс	сая ам.дол	170.8	163.4	334.2	310.0	644.2
- Чулуун нүүрс	сая ам.дол	169.3	163.2	332.4	309.3	641.7
- Хүрэн нүүрс	сая ам.дол	1.6	0.2	1.7	0.7	2.4
Боловсруулаагүй нефть	сая ам.дол	27.0	26.0	53.0	34.8	87.8
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	сая ам.дол	130.1	65.9	195.9	-	195.9
Тунгаасан зэс ба хайлш	сая ам.дол	4.4	4.5	8.9	4.8	13.7

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт, тоо хэмжээгээр (2020)

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2020					Өөрчлөлт (2020/2019)					
		1 сар	2 сар		3 сар		2 сар		3 сар		Өссөн дүнгээр	
			Тайлант сар	Өссөн дүнгээр	Тайлант сар	Өссөн дүнгээр	Өсөлт/бууралт	Хувь	Өсөлт/бууралт	Хувь	Өсөлт/бууралт	Хувь
Хайлуур жонш	мян.тн	13.0	7.3	20.2	15.0	35.3	1.7	29.6%	-2.2	-12.6%	-5.3	-13.1%
Төмрийн хүдэр, баяжмал	мян.тн	55.5	43.4	98.9	42.2	141.1	17.3	66.1%	-12.2	-22.4%	34.5	32.4%
Зэсийн хүдэр, баяжмал	мян.тн	114.1	105.0	219.1	132.1	351.2	-46.7	-30.8%	-62.6	-32.2%	-152.6	-30.3%
Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	мян.тн	6.2	5.0	11.1	5.5	16.6	1.7	49.8%	0.2	4.2%	4.3	35.3%
Цайрын хүдэр, баяжмал	мян.тн	18.0	17.5	35.5	12.8	48.3	0.2	1.4%	-15.4	-54.6%	-14.3	-22.8%
Гянтболдын хүдэр, баяжмал	тн		0.0	0.0		0.0	-0.2	-88.6%	-0.1	-100.0%	-0.5	-94.3%
Молибдений хүдэр, баяжмал	тн	3.8	3.5	7.3	3.9	11.2	-0.5	-12.8%	0.2	4.7%	-0.7	-6.3%
Нүүрс	мян.тн	203.8	25.6	229.4	23.5	163.4	-137.8	-84.3%	-286.5	-92.4%	-480.8	-74.6%
Чулуун нүүрс	мян.тн	203.4	25.5	228.9	23.5	252.4	-137.7	-84.4%	-285.8	-92.4%	-389.3	-60.7%
Хүрэн нүүрс	мян.тн	0.4	0.1	0.5		0.5	-0.1	-67.3%	-0.7	-100.0%	-1.9	-79.4%
Боловсруулаагүй нефть	мян.бар	16.9	0.0	16.9	0.8	17.7	-26.0	-100.0%	-34.0	-97.7%	-70.1	-79.8%
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	тн		80.4	80.4		80.4	14.5	22.0%			-115.6	-59.0%
Тунгаасан зэс ба хайлш	тн	5.7	6.4	12.1	5.2	17.3	1.9	41.8%	0.4	8.6%	3.6	26.6%

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

3.1.1. Уул уурхай, олборлох салбар

Чулуун нүүрсний экспорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 252.4 сая ам.долларын 3.1 сая тн чулуун нүүрс экспортолсныг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад үнийн дүнгээр 389.3 сая ам.доллар буюу 60.7 хувиар, тоо хэмжээгээр 4.6 сая тн буюу 59.6 хувиар тус тус буурсан байна. 2019 оны эхний 3 сарын байдлаар 1 тн нүүрсний хилийн дундаж үнэ 83.0 ам.доллар байсан бол 2020 оны мөн үед 80.9 ам.доллар болж буурсан байна. Чулуун нүүрсний 96.3 хувийг БНХАУ руу гаргасан байна.

Зэсийн баяжмалын экспорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр тоо хэмжээгээр 306.6 мян.тн, үнийн дүнгээр 351.2 сая ам.долларын зэсийн баяжмал экспортолсон нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тоо хэмжээгээр 54.8 мян.тн буюу 15.2 хувиар, 152.6 сая ам.доллар буюу 30.3 хувиар буурсан байна. 2019 оны эхний 3 сарын байдлаар зэсийн баяжмалын хилийн дундаж үнэ 1,393.9 ам.доллар байсан бол 2020 оны мөн үед 1,145.5 ам.доллар болж 248.4 ам.доллар буюу 17.8 хувиар буурсан байна.

Төмрийн хүдрийн экспорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 2.1 сая тн буюу 141.1 сая ам.долларт хүрсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тоо хэмжээгээр 9.9 мян.тн буюу 0.5 хувиар буурч, үнийн дүнгээр 34.5 сая ам.доллар буюу 32.4 хувиар өссөн байна. 1 тн төмрийн хүдрийн дундаж үнэ 2019 оны эхний 3 сарын байдлаар 51.4 ам.доллар байсан бол 2020 оны мөн үед 68.4 ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 17.0 ам.доллар буюу 33.1 хувиар өссөн байна.

Хайлуур жоншны экспорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 35.3 сая ам.доллар ба 137.1 мянган тн-д хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 26.5 мян.тн-оор өссөн ч, үнийн дүнгээр 5.3 сая ам.доллараар буурсан нь экспортын дундаж үнэ 109.4 ам.доллараар буурсантай холбоотой. Хайлуур жоншийг 71.5 хувийг БНХАУ руу, 27.5 хувийг ОХУ руу, БНСУ, Узбекистан улс руу тус тус экспортолсон байна.

Цайрын баяжмалын экспорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр тоо хэмжээгээр 36.9 мян.тн болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 7.1 мян.тн буюу 16.1 хувиар, үнийн дүнгээр 48.3 сая ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 14.3 сая ам.доллар буюу 22.8 хувиар тус тус буурсан байна. 2020 оны эхний 3 сарын байдлаар цайрын баяжмалын 1 тн-ыг дунджаар 1,309.7 ам.доллараар экспортолсон бол өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 114.9 ам.доллараар буюу 8.1 хувиар буурсан байна.

Молибдений баяжмалын экспорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр үнийн дүнгээр 11.2 сая ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 748.0 мян.ам.доллар буюу 6.3 хувиар буурсан ч, тоо хэмжээгээр 1.5 мян.тн болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 151.9 тн буюу 10.9 хувиар өссөн байна. 2020 оны эхний 3 сарын байдлаар молибдений баяжмалын 1 тн-ны экспортын хилийн дундаж үнэ 7,212.0 ам.долларт хүрсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 1,320.7 ам.доллар буюу 15.5 хувиар буурсан байна. Молибдений баяжмалын 83.7 хувийг БНХАУ руу экспортолсон байна.

Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 80.4 сая ам.долларын 1.6 тн алт экспортолсныг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад үнийн дүнгээр 115.6 сая ам.доллар буюу 59.0 хувиар, тоо хэмжээгээр 3.1 тн буюу 66.6 хувиар тус тус буурсан байна. Алтны экспортын дундаж үнэ 2020 оны эхний 3 сарын байдлаар 51,652.1 ам.доллар болж өссөн байна.

3.1.2. Хүнд үйлдвэрийн салбар

Коксын экспорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 70.0 мян.ам.долларын 412.7 тн кокс экспортолсныг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад үнийн дүнгээр 6.4 сая ам.доллар буюу 98.9 хувиар, тоо хэмжээгээр 30.2 мян.тн буюу 98.7 хувиар тус тус буурсан байна.

Тунгаасан зэс хайлш (Катодын зэс): 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 17.3 сая ам.долларын 3.1 мян.тн катодын зэс экспортолсныг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тоо хэмжээгээр 800.8 тн буюу 35.1 хувиар, үнийн дүнгээр 3.6 сая ам.доллар буюу 26.6 хувиар тус тус өссөн байна.

3.1.3. Газрын тосны салбар

Боловсруулаагүй нефтийн экспорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 322.3 мян.бар буюу 17.7 сая ам.доллар байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс тоо хэмжээгээр 1,298.3 мян.бар буюу 80.1 хувиар, үнийн дүнгээр 70.1 сая ам.доллар буюу 79.8 хувиар тус тус буурсан байна. 2019 оны эхний 3 сарын байдлаар 1 бар нефтийн хилийн дундаж үнэ 54.2 ам.доллар байсан бол 2020 оны мөн үед 54.9 ам.доллар болж 0.7 ам.доллар буюу 1.3 хувиар өссөн байна.

3.2. ЭРДЭС БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ИМПОРТ

Эрдэс бүтээгдэхүүний импорт 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 1.2 тэрбум ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 124.2 сая ам.доллараар буюу 9.7 хувиар буурсан байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүний импорт 284.0 сая ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 31.4 сая ам.доллараар буюу 9.9 хувиар буурсан байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспортын дундаж үнэ

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	2019	2020	Өөрчлөлт	
		I-III сар		Өсөлт/бууралт	Хувь
Автобензин	тн/ам.дол	545.6	618.9	73.3	13.4%
Дизель түлш	тн/ам.дол	618.7	625.3	6.6	1.1%

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

3.2.1. Хүнд үйлдвэрийн салбар

Коксын импорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр 363.0 тн болж өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тоо хэмжээгээр 87.9 тн буюу 32.0 хувиар, үнийн дүнгээр 66.9 мян.ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 19.8 мян.ам.доллар буюу 42.0 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2.2. Газрын тосны салбар

Эрдэс бүтээгдэхүүний импортын 84.0 хувийг нефтийн бүтээгдэхүүн эзэлж байна. 2020 оны эхний 3 сарын байдлаар 238.6 сая ам.долларын 374.7 мян.тн нефтийн бүтээгдэхүүн импортолсон нь өнгөрсөн оны мөн үеэс тоо хэмжээгээр 64.3 мян.тн буюу 14.6 хувиар, үнийн дүнгээр 28.4 сая ам.доллар буюу 10.6 хувиар тус тус буурсан байна.

Нефтийн бүтээгдэхүүний импортын 82.1 хувийг автобензин, дизель түлшний импорт, үүний 29.6 хувийг автобензин, 52.5 хувийг дизель түлшний импорт тус тус эзэлж байна.

Автобензины импорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр тоо хэмжээгээр 114.0 мян.тн автобензин импортолсон нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 27.8 мян.тн буюу 19.6 хувиар, үнийн дүнгээр 70.6 сая ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 6.8 сая ам.доллар буюу 8.8 хувиар тус тус буурсан байна. 2019 оны эхний 3 сарын байдлаар 1 тн автобензины импортын дундаж үнэ 545.6 ам.доллар байсан бол 2020 оны мөн үед 618.9 ам.доллар болж 73.3 ам.доллар буюу 13.4 хувиар өссөн байна.

Дизель түлшний импорт: 2020 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр тоо хэмжээгээр 200.3 мян.тн болж өнгөрсөн оны үеэс 63.1 мян.тн буюу 24.0 хувиар, үнийн дүнгээр 125.3 сая ам.доллар болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 37.7 сая ам.доллар буюу 23.1 хувиар тус тус буурсан байна. 2019 оны эхний 3 сарын байдлаар 1 тн дизель түлшний импортын дундаж үнэ 618.7 ам.доллар байсан бол 2020 оны мөн үед 625.3 ам.долларт хүрч 6.6 ам.доллар буюу 1.1 хувиар өссөн байна.